

Informacija o stanju u oblasti palijativne njege u Crnoj Gori

Vlada Crne Gore je Zaključkom br. 04-1112/2 od 03.03.2022. godine zadužila Ministarstvo zdravlja da formira stručno tijelo – Savjet za implementaciju i praćenje palijativne njege, čiji je cilj stvaranje uslova za osnivanje palijativne njege u Crnoj Gori.

Shodno navedenom, Ministarstvo zdravlja je formiralo Savjet za implementaciju i praćenje palijativne njege, rješenjem br. 501/22-779/3 od 29.03.2022. godine. Savjet je formiran u sljedećem sastavu:

1. Dr Slađana Ćorić, Ministarstvo zdravlja – predsjednik,
2. Mr Aleksandar Čampar, Ministarstvo zdravlja – član,
3. Dr Ljiljana Radulović, Klinički centar – član,
4. Dr Sanja Lekić, Klinički centar – član,
5. Dr Sanja Vujović, Klinički centar – član,
6. Dr Irena Šubarić, Klinički centar – član,
7. Dr Danilo Jokić, Dom zdravlja Podgorica – član,
8. Dr Marijana Simonović, Dom zdravlja Podgorica – član,
9. Dr Enisa Žarić, Medicinski fakultet Podgorica – član,
10. Biljana Vučetić, Ministarstvo finansija – član,
11. Marija Popović, JU Centar za socijalni rad za glavni grad Podgorica – član,
12. Sandra Pestorić, Ministarstvo zdravlja – sekretar.

Savjet se do sada nije sastajao, s obzirom na to da je potrebno prethodno izraditi Program razvoja palijativne njege u Crnoj Gori, kao strateški dokument kojim će biti predviđene neophodne aktivnosti u cilju stvaranja uslova za pružanje palijativne njege u Crnoj Gori, u skladu sa članom 25 stav 1 tačka 22 Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Navedenim Programom će, između ostalog biti predviđeno osnivanje službi za specifično palijativno zbrinjavanje pri domovima zdravlja koji imaju stacionare (Plav, Rožaje, Mojkovac, Kolašin i Ulcinj). Takođe, kao jedna od primarnih aktivnosti, biće predviđeno mapiranje sistema, kako bi se analizom utvrdilo u kojim gradovima će biti potrebno osnivanje hospisa, kao ustanova koje će se isključivo baviti palijativnim zbrinjavanjem pacijenata. Takođe, biće predviđeno i uspostavljanje patronažne palijative, namijenjene pacijentima koji će se zbrinjavati u kućnim uslovima, kao jednog od najčešćih vidova palijativnog zbrinjavanja. Važno je istaći i potrebu za usavršavanjem kadrova koji će se baviti navedenom oblašću, odnosno upućivanje doktora medicine na specijalizacije palijativne njege.

Razvoj palijativne njege je značajan iz dva razloga. Prije svega, iz razloga humanosti odnosno omogućavanja adekvatne njege za pacijente koji se nalaze u terminalnoj fazi, kada se fokus njege usmjerava sa kurativnog na palijativni, pri čemu je vrlo važan aspekt i podrška porodici pacijenta. Pored navedenog, razvoj palijativne njege i hospisa je značajan i u kontekstu razvoja zdravstvenog turizma, što će svakako biti u fokusu Ministarstva zdravlja u narednom periodu.

Shodno svemu navedenom, od velikog značaja je obezbjeđivanje neophodnih sredstava za realizaciju aktivnosti koje će biti predviđene Programom, s obzirom na to da će isti biti donijet do kraja tekuće godine, a realizacija aktivnosti će otpočeti već od januara 2024. godine. S obzirom na to da je u pitanju oblast koja nije do sada razvijana u Crnoj Gori, niti je razvoj iste strateški planiran, važno je napomenuti da bez potrebnih sredstava neće biti moguće preduzeti ključne aktivnosti iz navedenog Programa.